Komisja Międzyzakładowa NSZZ „Solidarność”
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa
Województwa Podkarpackiego
e-mail: NSZZSolidarnosc.fipw.wp@gmail.com
39-200 Dębica ul. Sandomierska 41,
tel .501 768 086; 604 543 754

Dębica, dnia 6 listopada 2026r.

STANOWISKO

Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa Województwa Podkarpackiego

w sprawie obrony wolności związkowej oraz prawa do swobodnego wyrażania opinii przez przedstawicieli organizacji związkowych.

W nawiązaniu do uchwały Nr 1/05/11/2026 z dnia 5 listopada 2026r. Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa Województwa Podkarpackiego dotyczącej obrony wolności związkowej oraz prawa do swobodnego wyrażania opinii przez przedstawicieli organizacji związkowych, wyrażamy stanowczy protest wobec wszelkich działań mogących prowadzić do ograniczania wolności związkowej, tłumienia niezależnej krytyki i wywierania presji na przedstawicieli organizacji związkowych w służbach mundurowych.

Z niepokojem przyjmujemy informacje o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego wobec Przewodniczącego Rady Krajowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Policyjna Solidarność”, w kontekście listu otwartego skierowanego do Komendanta Głównego Policji i publicznych wypowiedzi. Nie przesądzamy o zasadności zarzutów, jednak oczekujemy szczególnie starannej kontroli, czy działania organów służbowych nie ingerują w legalną aktywność związkową.

Działalność związkowa nie może być utożsamiana z naruszeniem dyscypliny służbowej tylko dlatego, że przedstawiciel związku zawodowego wyraża krytyczne stanowisko wobec decyzji przełożonych.

Prawo do formułowania ocen, zgłaszania wątpliwości prawnych, przedstawiania postulatów i występowania w obronie interesów funkcjonariuszy należy do istoty niezależnego ruchu związkowego. Wolność związkowa nie jest przywilejem przyznawanym przez przełożonych, a tym bardziej nie może być przez nich ograniczana.

Z uwagi na wysoką rangę norm prawnych określających wolność tworzenia oraz działania Związków Zawodowych wśród których na szczególną uwagę zasługują konstytucyjne regulacje w szczególności:

1. Art. 12 Konstytucji RP zapewnia wolność tworzenia i działania związków zawodowych,
2. Art. 54 ust. 1 Konstytucji RP chroni wolność wyrażania poglądów,
3. Art. 59 Konstytucji RP gwarantuje wolność zrzeszania się w związkach zawodowych,

stoimy na stanowisku, iż ograniczenia tych praw muszą mieć wyraźną podstawę prawną i odpowiadać konstytucyjnym oraz międzynarodowym wymogom.

Niezależnie od Konstytucyjnych gwarancji wolności tworzenia Związków Zawodowych, akty prawa międzynarodowego, do przestrzegania których zobowiązała się Rzeczypospolita Polska, dają Organizacjom Związkowym bardzo silny mandat niezależności i samorządności działania w tym w szczególności:

1. Konwencja nr 87 MOP (1948) chroni wolność związkową i niezależność organizacji,
2. Konwencja nr 98 MOP (1949) odnosi się do ochrony przed dyskryminacją związkową i ingerencją,
3. Konwencja nr 151 MOP (1978) do stosunków pracy w służbie publicznej,
4. Art. 11 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz art. 5 i 6 Europejskiej Karty Społecznej również ustanawiają ważne standardy wolności zrzeszania się i dialogu społecznego.

Mamy świadomość, że w odniesieniu do Policji i Sił Zbrojnych prawo krajowe może przewidywać szczególne ograniczenia. Wynika to m.in. z art. 9 Konwencji nr 87, art. 5 Konwencji nr 98, art. 1 ust. 3 Konwencji nr 151 oraz art. 11 ust. 2 EKPC, jednakże, ograniczenia te nie usprawiedliwiają arbitralnego działania ani pozbawiania działalności związkowej rzeczywistej treści.

Mundur nie pozbawia człowieka godności, prawa do wyrażania poglądów ani ochrony wynikającej z legalnej działalności związkowej.

Hierarchiczna struktura służb mundurowych i obowiązek zachowania dyscypliny nie mogą służyć jako uniwersalne uzasadnienie dla tłumienia zasadnej krytyki dotyczącej praworządności, bezpieczeństwa prawnego funkcjonariuszy i odpowiedzialności za decyzje.

Niezależne związki zawodowe stanowią istotny element demokratycznego państwa prawnego, dialogu społecznego i pokoju społecznego. Groźba sankcji za zgodne z prawem wystąpienia związkowe może wywoływać efekt mrożący i zniechęcać do zgłaszania nieprawidłowości.

Nie ma autentycznej wolności związkowej tam, gdzie prawo do krytyki istnieje wyłącznie za przyzwoleniem przełożonych.

DLATEGO TEŻ

1. PROTESTUJEMY przeciwko wszelkim działaniom represyjnym, dyskryminacyjnym i zastraszającym podejmowanym z powodu zgodnej z prawem działalności związkowej.
2. ŻĄDAMY zaprzestania praktyk mogących naruszać wolność związkową, niezależność organizacji i konstytucyjnie chronioną wolność wypowiedzi.

3. WZYWAMY kierownictwo Policji do wnikliwej oceny zasadności postępowania dyscyplinarnego wobec mł. asp. Jacka Łukasika, z uwzględnieniem gwarancji związkowych; jeżeli podstawą zarzutów jest wyłącznie zgodna z prawem aktywność związkowa, oczekujemy natychmiastowego zakończenia postępowania.
4. DOMAGAMY SIĘ poszanowania prawa przedstawicieli organizacji związkowych do formułowania krytycznych ocen mieszczących się w granicach prawa i występowania w obronie funkcjonariuszy.
5. APELUJEMY do właściwych organów państwa o skuteczne przeciwdziałanie dyskryminacji związkowej w formacjach mundurowych.
6. DEKLARUJEMY solidarność z mł. asp. Jackiem Łukasikiem i wszystkimi działaczami podejmującymi legalne działania na rzecz praw funkcjonariuszy.

Nasze stanowisko nie jest opowiedzeniem się po którejkolwiek stronie sporu politycznego. Jest konsekwentną obroną podstawowych wolności obywatelskich i związkowych, niezależnie od tego, kto sprawuje władzę.

Nie godzimy się na milczenie wymuszane obawą przed sankcją. Nie godzimy się na ograniczanie niezależności ruchu związkowego. Nie godzimy się na wykorzystywanie zależności służbowej do tłumienia legalnej działalności związkowej.

Wolne związki zawodowe są fundamentem demokracji. Ich niezależność służy praworządności, godności służby i pokojowi społecznemu.

W imieniu organizacji:

Przewodniczący
Komisji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność"
Funkcjonariuszy i Pracowników Więziennictwa
WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO
Robert Moskal